

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Oktober 10-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Irtuk, hogy az előbbeni ministeriumnak minden tagjai kilépvén, minnyájok' helyébe újak nevezettek; az ujaknak neveik itt következnek telyes számmal: —

Külső dolgokra ügyelő Minister, 's egyszersmind a' ministeri tanátsnak is előülője, Hertzeg *Richelieu*.

Hadi Minister, Hertzeg *Feltre* (Clarke).

Tengeri Minister, General-Lajtnánt *Vicomte Bouchage*.

Belső dolgokra ügyelő Minister, a' Rodanusi departement' volt Prefektusa, Gr. *Vaublanc*.

Politziai Minister *Cazes*.

Finantziai Minister, Gróf *Corvetto*.

Törvényes dolgokra ügyelő Minister 's egyszersmind Fő petségt gondviselő, Gróf *Barbè - Marbois*.

~~~~~

Az idegen országokrol Párisba hordott ritka műveknek régi honnyaikba való visszaköltöztetéseket, a' melly munkát még most is tüzesen folytatják a' Szövetséges Biztosok, mind ez ideig halgatással szemlélték a' Párisi közönséges levelek: de már mos megszollaltak. A' *Journal des Debates* ekképpen fessegeti a' dólgot szembe-tünő kedvetlenséggel: —“

„A mesterségek' *Journaljának* írója azt erőssíti, hogy tegnap egy Frantzia ritka mívü mestert, sírni látott a' *museumban*, mi-

kor onnét az idegen Biztosok a' *Raphael* Kereszt-levétettetésének képét kivitették. Mi is tohajtozunk, de nem ilyen nagy lár-mázással, azért, a' mi a' *museumban* történik; nem annyira abból az okból, mint-ha az által a' mesterségek oly sokat vesztenének, vagy hogy mintha azt már a' *Bonaparte*' első meggyőzöttetése után is egész illendőséggel meg ne teheték volna a' Szövetségesek: hanem abból az okból; hogy e-a' dolog, a' szerént, a' mi az ólta meghatározott, a' mi századunkat mind azok között a' yonások között, mellyek a' nemzeteknek historiáikban valaha tsudára méltók voltak, a' legszebbtől fósztja-meg; hogy ez, olyan történeteknek egész sorát, mellyeket jó szívvel a' felségesebb rendüek közzé tartozóknak lenni szemléltünk volna, a' mindennapiak közzé vonnya-le; 's hogy végezetre ez, jövendőre nézve, rettenetes árrat látszik szabni annak a' segedelemnek, mellyet az Európai nemzetek, azon nagy szorongattatások között, mellyek ellen egygyik sem tarthatja magát bátorságosnak, egymáshoz mutatni akarni látatnak.“

Eleinten egy darabig tsak nemzeti ör-zők strázsáltak abban a' *museumban*, mely-ről itt szó van: egy időtől fogva Ánglus katonák strázsálnak.

Azt erőssítik, hogy Hertzeg *Talleyrand* ha szintén lemondott is a' külső dol-

dokra ügyelő ministerségről, a' Szövetséges Hatalmasságokkal való békességes alkudozást mindazonáltal tovább is ő fogja folytatni.

Ex-minister *Fouché* Dresdai követnek küldötték a' közönséges levelek: de legalább Sept. 27-dike előtt még oda nem indult volt útnak. —

Azon czikkelyek között, mellyel az Ex-minister *Fouché* kormányozását, némelly közönséges levelekben az ő ellenségei ótsárolják, legnevezetesebbnek tartatik lenni egy *Circulare*, mellyet ő nem régen a' napnyugoti (royalista) Frantzia departementeknek Prefektusaikhoz küldött, melynek e' volt a' foglalatja: —“

„Prefektus Ur! A' levelet, mellyel az úr engem' megtisztott, 's a' melyben az úr departamentjének állapotja, kiváltképpen a' fegyveres seregeknek eloszlattatásokra 's új módon való organizáltatásokra nézve, leirattatik, vettem. Valamint az úr, úgy én is bánkodással szemlélem, hogy a' fegyveres öszszetsoportozások még most is tartanak; hogy a' törvéntelen kitsikorások meg nem szűnnek; hogy azok, a' kik nemzeti jószágokat vásárlottak volt, jövedelmektől megfosztatnak 's birtokaikból elkergettetnek; 's hogy a' Vámosok, Adóbészedők, Békelteőbirák, Polgármesterek, 's minden egyéb tisztviselők, a' kik ezeknek az erőszakoskodásoknak megakadályoztatásán iparkodnak, a' Státus' jövedelmeit oltalmazzák, az embereknek bátorságot szereznek, 's a' törvényeket lábra állítják, fenyegettetnek, árestáltatnak, 's lakhelyeikből elkergettetnek.

„Mik lehetnek ma ezen tselekedeteknek indító okaik, 's mire czélozhatnak mind ezek? Hiszem a' Király' akaratjának legelőbb is azok a' legbetsületesebb fő tisztviselők, a' kik legnagyobb tiszteletben tartattak, 's ezt valósággal meg is érdemlették, alája botsátották magokat, 's ez által példát mutattak az engedelmességre. Ők ezért már meg is jutalmaztattak, vagy pedig meg fog-

nak jutalmaztatni az újra organizáltatandó armádánál. Nintsen kétségem az eránt, hogy a' Prefektus úr azt, a' mit az úrra bízam, kinyilatkoztatta, t. i. hogy én kötelességemnek fogom esmérni, azokat a' polgári hivatalra ajánlani, a' kiknek engedelmességek most meg nem jutalmaztathatik az által, hogy a' katonaság között hivatalba tétettethessenek. —

„Hát mit akarnak azok az elszéledett csoportok, a' kik most a' békeség' kebelében, mikor fegyvereiket mindenek leteszik, azon iparkodnak, hogy a' hadakozást nyujthassák, és felfegyverkezve maradhassanak? Kik azok a' thrónusnak és Királyi ügynek védelmezői, a' kik mint rébellis alattvalók úgy viselik magokat, 's a' Király' parantsolatait vakmerő módon által hágják? Ha valóság az, hogy ők ditsértetnek, 's az ő szolgálatjaikat meg akarják jutalmaztatni, miért iparkodnak ők magok, a' magok' érdemeiknek kissebbítésén? Minden féle pályafútás' útjai kinyilva állanak ő előttök; hivatalok, rangok, és betsületes élelemre való módok ajánltatnak nékiek, 's ők még is inkább hajtanak a' tsalárdságnak és ragadozásnak gyalázatos szavára 's ketsegtetéseire, így keresvén szerentséjeket. Azt gondólják-é ezek, hogy másokat üldöztvén 's boszszúállást gyakorolván, önön magok bátrak lehetnek azon veszedelmeknek iszonyatosságaik ellen, mellyeket magok terjesztenek el. Gondólhatják-é azok a' néhány emberek, kik néhány falukban tartózkodnak, hogy örökké így, a' törvényeket a' hátok megé hagyva, élhetnek; hogy a' magok vélekedéseiket, tevejgó gondolataikat, 's igasságtalan kívánságaikat, Frantzia országnak nyakára rakhatják, minekutánna ezen ország azok ellen huszonöt esztendőig tusakodott, avvagy hogy azt az országlást lábra állíthatják, mellyet a' mi bevett szokásaink és a' mi bevett *Constitutzióink*, már számkivetésbe küldöttek? —

„Ez a' fejetlenség nem tarthat sokáig ilyen módon; hanem azok, a' kik ezt élesztik és ezzel a' magok czelzássaikra eszközül élnek, tudják-meg, hogy az ő bűneik jövődöre nézve felirattatva vannak; és noha helyben mindjárt nem minden erőszak büntettetik is meg, a' büntetés mindazonáltal, ámbár lassan és késedelmezve, de annyival bizonyosabban utol fogja érni a' bűnösöket, 's a' t.

Caste úr a' Sardiniai Király biztosa is megérkezett Párisba, hogy azokat a' képeket és egyéb drágaságokat, mellyeket a' Francziák Turinból 's egyéb Piemonti városokból elhordottak volt, oda vissza vitesse.

Egy Capucinusnak, így szollanak a' Frantzia újságlevelek, a' Párisi utzákon való megjelenése, oly nagyon szemibe tünt a' közönségnek, hogy szükségesnek találták a' jó Atyát, hátorságban való maradás véget, őrizet alá venni és vinni. A' történetről így szoll a' Sept. 25-ik napján Párisban kijött újságok között az egygyik: — „Ebben az országban oly türedelmesek, oly okosok, 's oly Philosophusok az emberek, hogy egy Capucinusnak megjelenése szemet szúr közöttök. Ez az Atya, kinek meglátása oly nagy özszeszaladást és lármát okozott, hogy magát a' nemzeti őrzőknek kellett közbe vetni 's őtet vigyázat alá venni, Spanyol országi Pap, és gyaníthatóképpen a' Párisban lévő Spanyol követtséghez tartozik. Nem mondatik, hogy mitsoda intézetek tétettek legyen a' végre, hogy a' Párisi erőslélkek (ultra Philosophusok), ezen megjelenésre nézve megnyugtattathassanak.“ —

Hertzeg Richelieuról, a' Frantzia új fő Ministerről, egy hosszú ditsérő tikkelyt adott-ki a' *Journal-des-debates*, melyben le-rajzolja, hogy ő az egész revolúció alatt úgy tudta viselni magát, hogy semmi gyaláztatásra nem szolgáltatott okot. Végezet-re arra is figyelmetessé teszi a' magasztaló író a' Frantzia nemzetet, hogy melly bol-

dog időkre emlékeztetheti őket a' *Richelieu* nevezet, 's azt jegyzi-meg a' többek között, hogy az *Oroszok' Nagy Pétere* egykor a' Cardinalis *Richelieu* sírjára függesztvén szeméit, ekképpen szollott légyen: — „Ha élnel, nagy ember! néked adnám birodalmamnak felét, azért, hogy annak mások felel országolni, tőled megtanúlhatnak!“

Dole városa mellett (*Franche Comtében*) a' múlt hónap' 20-dikán, az Austriai seregeknek egy réten lévő puszkapor magazinumjok, fellobbanván, 26 emberek között, mellyek abban vagy aboz közel voltak, tizen, darabokra szakadoztak és tagjaik széllyel szórattak, tizenhatan pedig kegyetlenül össze égvén ispotályba vitettet-tek, a' hol a' következő napig heten meghaltak.

Azt mondják, hogy a' még egy darabig Frantzia országban megmaradandó szövetséges osztály seregeknek, Hertzeg *Wellington* a' fő vezérjek, 's az ő fő hadiszállása *Brüsszel*, leszen. Az ő fő vezérlése alá fog tartozni a' Páris' környékein a' Hertzeg *Blücher* alatt maradandó Prussus sereg is, a' ki *Versaliában* leszen szálláson. — A' Frantzia újságokban írják a' *Lyonból* Sept. 23-dikán indult levelek, hogy ezen városban már széllyel oszlott volt, a' Szövetségesek' egygyezése szerént, az Austriai kormányzék, és a' Kormányozó, 27-ikben *Lyont* oda hagyván Austria felé vissza indult onnét. —

Sept. 20-dikán 8000 emberekből álló Austriai sereg útozott által az *Isere'* departamentjén *Olasz* ország felé.

Az Austriai Koronaörökös ő Császári Fő Hertzegsége, öt kísérellel, Sept. 25-dik napján a' Kir. vakok' institutumát a' maga látogatásával megtisztelte, 's abban külömbkülömb foglalatosságokat figyelmenesen megszemlélt. —

A' *Rennes* városában hadi szálláson lévő Prussus Generális *Tauntzien* onnét való elindulása előtt ilyen *requisitziót* tett ott, hogy három napok alatt készen legyenek

vélle: 480,000 font kenyéret; 240,000 ft. frishust; 90,000 font lentsét borsót 's egyéb effélet; 45,000 font zsirt vagy szalonnát; 240,000 palatzk sert; 120,000 palatzk bort; 24,000 palatzk pálinkát; 15,000 font dohánt; 60,000 pint zabot; 360,000 font szénát; ugyan annyi szalmát. Hogy ezen requisitzióknak eleget tehessenek a' lakosok, minnyájokra személyes adófizetést rendelt a' Préfektus. — A' *Rennesben, Vitreben, Lavában, és Mayennében* megszállva volt Prussus seregek *Rouen* felé vették útjokat, a' hol addig Anglusok voltak. — *Rennesben* parantsolatot adott ki Prussus vezér Gróf *Tauntzien*, az eránt, hogy a' népvetkezzék ki a' fegyverből, minthogy olyan lövések estek, mellyek a' tsendességnek megháborítására czéloznak. —

Nantesben ilyen megintó proklamátziót hotsátott a' Várkomendáns a' lakosokhoz: —“

„Nagy kedvetlenséggel hallottam, hogy tegnap (Sept. 17 - dikén) a' városnak néhány részeiben rendetlenségek történtek, sőt hogy a' strázsák megtámadtattak 's gyalázzal illettettek. Noha tsak magános személyek követték is el ezen rendetlenségeket, 's mint hinni kívánom ezek is tsak tudatlanságból: mindazonáltal a' *Nantesi* lakosok tsendessége, a' Prussus katonaság' betsülete, 's a' közönséges nyugodalom, kívánják töllem, hogy ezt a' proklamátziót kiadjam, azért, hogy a' halgatás valahogy fogást ne szolgáltatasson több efféle történetekre. Akár ki legyen az, a' ki ennekutánna egy strázsát méltatlansággal illet, leg keményebb sőt halálos büntetésre is fog ítéltetni. Mihelyest valamely katonára, a' strázsáló helyre kiallittatik, azonnal megszűnik hozzánk hasonló polgár 's a' mi kenyeres bajtársunk lenni. Ő ekkor a' maga Királyának, vagy az ő legfőbb előljáróinak képit viseli. A' ki azt megbántja, ezeket bántja meg, 's ehez képpess büntetetik. Még ha igen nagyra üznék is a' strázsák a' magok kívánságaikat, így sem sz-

bad azoknak ellenek állani: hanem, ha panaszol a' magát megbántatottnak tartó ember, elbíheti, hogy igazságos elégtételt kap. Ilyen alkalmatossággal az öszszeseregések is tilalmaztatnak. Minden ember járhat a' hol dolga van: hanem, ha ilyen tolyongásnak helyén találtatván, ha szintén nem volt részese is a' lármázásnak, magának tulajdonítsa, ha megfogattatik 's megbüntettetik. A' katonákon, nemzeti örzőseregeken, 's egyéb belső bátorságra ügyelő strázsákon kívül, másnak senkinek nem szabad fegyveresen találtatni. A' ki magának eltítkolt fegyvert vásárol, mint gyilkos úgy fog tartatni, A' Prussus seregek, mint minden jó gondolkozású Frantziáknak barátjaik és szövetségeseik, úgy léptek bé a' Frantzia földre, 's mint ilyenek úgy jöttek *Nantesbe* is fegyveres erővel; mütattak mérséklettséget 's engedelmességet is, ott, a' hol az emberek magokat méltóképpen viselték: de valósággal gyengeség lenne töllok, ha a' magok erejeket haszonra nem fordítanák ott, a' hol a' bünösöknek büntetetlenül való hagyattatások, ezeket még vakmerőbbekké tenné, 's a' t.

Hasonló megintó proklamátziót intézett ugyan ezen városnak lakosaihoz az ő Polgármesterjek is. — A' későbbi tudósítások szerént innét *Nantesből* is eljöttek már a' Prussus seregek.

A' *Párisi* újabb újságlevelekben ezeket olvassuk: —“

„Ő Felsége az *Austriai* Császár Sept. 29 - dikén *Parist* ide hagyván, útját *Dijon* felé vette. Az első éjjel *Malünben* szándékozott meghálni. Ő Felsége az *Orosz* Császár 28 - dikban hagyta ide *Párist*; útját *Brüsszelbe* vette, a' hova nem soká útnak fog Prussus Király ő Felsége is indulni.“

Éppen most eséértésünkre, így szoll 28 - ikban a' *Gazette de France*, hogy az *Austriai* seregek *Páris* városát holnap meghatározott módon ide fogják hagyni, 's az egész *Austriai* armáda *Olasz* országnak veszi útját.

A' Cancelláriák a' Biztosságok, 's az ő Auszriai Császári Felsegétől, külömbkülömb Frantzia departamentekben ideigvalóképpen felállított, Kormányzések széllyel oszolván, az ármádát fogják követni.

A' *Párisban* és ennek környékein kvártélyban lévő Prussus ármádát, mellyel a' Prussus Király ő Felsege, *Brüssel* felé való elindulása előtt, mustrát tartani szándékozik, leg alább is 50,000emberek számlálják.

Marschal *Monecyről*, kire nézve oly rendelést tett vala a' Frantzia Király, hogy a' maga három hónapokból álló fogságot Német országnak *Ham* nevű várában töltséki, megérkezett ugyan ezen helyre, hanem a' Prussusok őtet a' várba bé nem bocsátván, a' városon egy vendégfogadó házba szállott-bé, és úgy ül ott, mint fogoly; nem jár-ki. — Ezt egy útas írja, a' ki ugyan ezen vendégfogadó házban volt szálláson.

Belgium

A' Király Sept. 21-dikén tartotta Brüssselben fényes pompával a' hódolás' innepét. Felseges pompával, sok katonaságnak sorai között, ment által a' maga palotájából a' város' házához, a' hol egy beszédet intézett az özsze gyülekezve lévő Közönséges Rendekhez. Innét az úgy nevezett Király' piatzára ment hasonló felséges pompával, 's minden kisirővel egyetemben. Az utzákon, mellyeken a' fényes sereg által ment, ilyen örvendező kiáltással harsogatta a' megszámlálhatatlan sokaságú nép a' levegőt: *Éljen a' Király!* A' közönséges hitletétel 's a' Királynak a' *Hérol*d által való kikiáltatása véghez menvén, ezen piatzról a' *Szent Gudula* templomába ment a' Király, mint-hogy igen szép idő volt, gyalog. A' templom ajtajánál a' Papságtól fogadtatván, az ott lévő fő Pap által egy beszéd által tiszteltetett, melyre tett feleletében bizonyossá tette a' Király a' Catholica hiten lévő papságot a' felél, hogy azon Constitútziohoz képest, melyre éppen most megesküdt, senki nem kételkedhetik affelől, hogy a' *Rom.*

Catholica Religiót 's ennek szolgait, egész hatalma által ohalmazni fogja. —

A' *Te Deum Laudamus* éneklés után a' maga palotájába vissza térvén a' Király, kiállott, Királyi felséges palástyába öltözködve, a' palota' folyasójára. Mellette és körüllette állottak: a' Királyné, az Orániai és Braunschweigi özvegy Herczegnek, a' a' Koronaörökös 's ennek ötse. A' Király' palástya' széleit négy pázsik fogták. A' katonaság a' folyasó előtt marschirozott-el, melybe fél óra telt-el. Ez alatt is sokszor hallatott az *Éljen a' Király!* 's *Éljen a' Királyné* kiáltás. A' pompának 5 óra felé lett vége. Estve az egész város megvilágosított.

Ezen hódolási pompában a' régi *Brabantzai* Fejedelmeknek palástával ékeskedett a' Király, a' melly szerentsés időkre emlékeztette a' jelenlévőket. A' nép között arany, ezüst, és réz emlékeztető pénzek osztattak-ki, mellyeknek egygyik oldalán a' Király' képe szemléltetik, ilyen irással: *Nassaui Wilhelm, Belgiumok' Királya, Luxenburg' Nagy Hertzége.* A' másikon ezek olvastatnak: *A' Népnak, a' Király' és Rendek' esküvése által megerősítetete-t boldogsága. 1815.* — A' szegények között való kiosztatás végett, 20,000 Hollandus forintot adatott által a' Király a' Brüsseli polgármesternek.

A' két Belgiumokat illető egyéb új intézetek között megjegyésre méltó a' Királynak az a' határozása, hogy a' Királyi Udvar ennekutánna esztendőnként 6 hónapig *Haagában*, 6-tig *Brüsselben* foglakni: a' hat Ministerek közzül pedig háromnak örökké *Haagában*, háromnak *Brüsselben* kelletik lakni *Brüssel* a' Törvényes dolgokra, a' Finantziára, 's a' belső dolgokra ügyelő Ministerek' lakhelye leszen.

Német Ország.

Nem régtől fogva a' *Szent Domingoi* vagy *Hayti* Királynak 1-ső *Henriknek* (*Christophnak*) egy Generálissa (*Lopaix* nevű Szeretsen) tartozkodik *Hamburg* városá-

ban. Oda való küldetésének okát ugyan még nem tudják bizonyosan, de a' látszik főbb czélzása lenni, hogy kereskedésbéli kötést állítson-fel a' maganemzete számára; némelyek hiszik, hogy fegyvernek és munitzióknak felvásárlásában is foglalatoskodik ott. Eleinten mindjárt kertészeket 's némely jó muzsikusokat fogadván-meg, ezeket az első alkalmatossággal útnak akarja indítani *Hayti* felé. Mondják, hogy az is réa volna bizattatva, hogy *Hamburgban*, *Hayti* Consúlságot állítson-fel. — Ezt a' fekete Generálist, szép magaviseletű és meglehetősen pallérozottságú embernek tarják lenni, a' kik közel forognak hozzá. — *Londonban* is tartózkodik, mind mondják, *Christophnak* egy ilyen Küdöttje, de a' kit mint Követet, közönségesen még eddig nem esmért-meg az Anglus Országlószék.

Amérika.

A' *Jamaikából* érkezett postahajó (ekkeppen irnak *Londonból*) fontos tudósításokat hozott a' Déli Amérikai környülállásokrol. Ezek szerént nem igaz, a' mit régebben irtak vala onnét, t. i. hogy Spanyol Generális *Morillo*, a' ki egy hajós és katona sereggel, az Amérikai elpártolt tartományoknak meghódoltatásokra, oda küldetett, a' támadásnak egyik fő fészket *Karthagénát*, elfoglalta volna, sőt inkább ötet magát verte-meg *Urdanetta* nevű insurgents Generális *Puerto Cabello* mellett. *Karthagénának* védelmezésére 25,000 emberek állottak elő, kiknek ugyan eleinten fegyver és munitzió' dolgában fogyatkozások volt, de az után úgy segítettek magokon, hogy Gen. *Murillonak* egy *Neptunus* nevű 28 ágyus Korvetjét, a' melly e'féle hadi készülétekkel volt terheltetve, elfogták. Ennekfelette Eszáki Amérikából is hét hajók érkeztek-meg hozzájuk, a' mellyek fegyvert és minden fele munitziót vittek nékiek. —

A' *Mexikoi* vagy új Spanyol Országi

vidékeken is az a' szerentsétlenség érte a' Király' részén lévőket, hogy az úgy nevezett *Independensék*' seregeik *Veracruz* városát elfoglalták, a' melly szerentsétlenséget mindazonáltal kissebbítette valamennyire az a' történet, hogy egy Spanyol Frégát csak az előtt kevéssel evezett-el onnét 6 millió Piasterekkel.

Hogy az Északi Amérikai Szabad Státusokból sok fegyvert és munitziót visznek a' Déli Amérikai insurgensekhez, ezt magok az Amérikai ujságok is írják — „De, így szollának a' Londoni levelek, valyon a' *Washingtoni* országlószéknek tudtával történnek-e mind ezek, 's valyon, ha mind ezek így vannak, nem annyit teszen-e ez, mint ha az Északi Amérikai Státusok hadat hirdetnének Spanyol ország ellen.

Olasz Ország.

Bonaparte Lucian a' napokban *Modenán* folytatta útját által *Roma* felé. Egy tiszt volt mellette, mint vigyázó kísérő.

A' *Modenai* Királyi Hertzeg meghatározta, mint a' közönséges levelek megjegyzik, hogy Státusaiban a' *Jesuita Szerzetet* vissza állítsa.

B é t s.

Méltóságos Rudnai és Divék-Ujfalusi *Rudnay Sándor*, Ansariai választott Püspök, a' Magyar Országi Felséges Udvari Cancellariánál eddig volt Udvari Tanácsos és Referendarius, Ur ő Nagyságát, *Erdélyi* Nagy Fejedelemségbéli Püspökké kinevezni, kegyelmesen méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

T. Tasnádi *Szüts István* Urat, a' ki eddig a' F. K. Helytartó Tanátsnál Agenséget viselt, és a' M. Királyi Táblánál egyszersmind Pereket fojtatott: most közelébb a' Fels. Udv. Magyar Canóellaria előtt tett Examenje után, Magyar Udvari Agensnek méltóztatott Felséges Urunk kegyelmesen ki nevezni.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 48.

A' Magyar Kurir 81-dik darabjához.

Magyar Ország.

Unghvár Sept. 27-dik napján 1815.

Valamint a' tavalyi, úgy az idei nyáron is kevés szerentsénk vala a' jó, tiszta, és meleg napokhoz, azért nem is kívánczolt senki is a' frisitó folyó vizekben feredni. Ugyan e' vólt az oka, hogy az aratás is későbbben esett az idén, mint közönségesen szokott az megesni, az élet tudni illik a' sok esőzés miatt meg nem írhetvén annak idejére. Mert a' Medárd napjaintúl sem szünt meg az esőzés. Eleinten, midőn az aratáshoz hozzá fogtunk meg lehető idők vala, de az is alig tartott egy hétig. Mert Juliusnak utolsó hetiben megnyilván az égi tsatornák annyira ömlött a' sok zápor, hogy mind kisebb mind nagyobb folyó vizek ki áradtak, ki öntöttek, és ki mondhatatlan károkat okoztak, az életben is, de kiváltképpen a' szénában, a' mellyet hol lábán, hol renden, hol baglyákban találván elsepretek, elrontattak. Így tehát a' szénának leg nagyobb szükét fogják érezni azon tájékok, mellyek a' Tiszához, Számoshoz, Krasznához, Bodroghoz, és egyéb kisebb folyókhoz közel fekszenek, sőt a' Nyírben is Szabolts, és Szathmár Vármegyékben az olly tájokat is el lepte, elfoglalta volt a' viz árja, mellyekhez niatsenek közel a' folyó vizek, a' sok esőviz tudni illik laposabb helyekre öszve gyülekezvén, az azokban lévő füvet, szénát, Kendert, Lent, Kaposzta, 's egyéb veteményeket elborított. Mind ezek mellett is Kenyérnek való elegendő volna, tsak hogy a' rosz idő miatt, az ollyan helyeken, a' hol tsürök niatsenek, tsépelni, nyomtatni nem lehet,

és így többnyire tsak szolmában van az élet. Gyümölts: Alma, Körvély, Szilva annyi termett, hogy a' fája, ága öszve tördelőzött a' nagy terh alatt. Most itten tsak a' szélvából égetik a' sok és jó szlivovitzát. Hasonlóképpen az erdeink tölgy, és bik makkal bővelkednek: a' bikes erdők közt való lakosok már előre is félnek az egerek sokaságától, a' mellyek illyenkor felette megsaporodván, tavasszal osztán a' vetéseket el szokták pusztítani. De a' borbósséggel nem igen biztatnak bennünket a' szőlős hegyeink, az is, a' mi lesz, nem igen lehet jó, mert ezen komor időben meg nem érhet a' szőlő szem.

Felséges Urunk Fő Tisztelendő Andrukovits István Urat, Maramarosi Vicariust az eddig való hiv szolgálatjára, munkás szorgalmatosságára, és betses érdemeire nézve a' Munkátsi Kaptalannak Kanonokjává méltóztatott ki nevezni, és az erről szóló Diplomát Frantzia Országának Nanszi nevű városában aláírni. A' melly itten a' Püspökség' templomában a' mult holnapnak Augustusnak 15-dik napján fel olvastatott, és a' tisztelt kanonok Ur a' maga székébe szokott Ceremoniával béiktattatott.

A' Pesti és Budai újságokban ezeket írják Október 4-dikén: —

Ha valaha Hazánknek örvendetes napja volt e' mai nap, mellynek esztendőnként való ünneplése a' hiv Magyaroknak mindenkor elragadó örömet okozott, ma bizonyára annyival örvendetesebb, mivel ditsősségesen uralkodó Fels. FERENTZ Királyunknak azon ellenségén vett másodszori diadalmát elevenen emlékezteti, a' ki

valamint egész Európával, úgy Hazánkkal is pusztító fegyverének súllyát éreztette.

Péntekre Oct. 6-dikára várjuk szíves óhajításainknak tellyesedését, 's azt az örövendetes jelenést, hogy Ő Csász. Királyi Fő Hertzegsége Országunk Nador-Ispánnya Hertzegi Párjával fő városunkba megérkezzék, kinek tiszteletére hazánknak minden részeiből számos Uraságok fényes készülétekkel jelen vannak: de kiváltképen Ns. Pest Vármegye Ő Fő Hertzegségéhez, mint Fő Ispányához viseltető tiszteletét különösen fogja megbizonyítani. Az elrendelt fényes ünneplésekről a' jövő posta nap fogunk szólni.

A' nagy lelkeket a' nagy tettek hirdetik. Illy felséges jó teteményt tudált ma Buda városa, 's hirdetni fogja a' késő maradék is, mert ez nap szenteltetett, 's nyitattott fel legelőször azon közönséges ispotály, mellynek fő Szerzője boldogult *Puchoi Marczibán István* Ő Excellentiája, a' ki Budán a' Császár fürdőt megvévén annak jövedelmeit a' Könyörületes Barátoknak örökösen ajándékozta, hogy egy felállítandó Ispotályban a' betegeknek, és nyomorékoknak gondjokat viseljék. Ezenépület már felkészülvén ma, az Országúti külső városban nagy Mise tartatott, és sok fő Uraságoknak 's temérdek népnek jelenlétében az időhöz alkalmaztatott egyházi beszéd is, mellyet az épület felszentelése követvén ezer áldásokkal telt el minden szív illy nagy jóteteménynek nemcsak felállítását, hanem örökös folyamattját is a' szerentsés kezdetben látván. — Boldogok az irgalmasok; mert ők irgalmasságot nyernek!!

A' közelebb múlt postanapon költ Ma-

gyar Kurir darabjában félbe maradtott *Niederlandi határok leírásának végezete.*

71-dik Tzikkely.

A' Nassaui Hertzegek közötti meglelt familiai kötésnek a' Luxemburgi Nagyherczegségre való általtétetése.

A' Nassaui ház két ága között kötött, 's Nassaui örökségegyezésnek neveztetett Akta, melly 1783-ik esztendőben az egymás után következő örökösöknek jusait és réndjét magában foglalja, most is megerősítetik, és a' Nassaui-Orániai 4 Hertzegségekről a' Luxemburgi Nagyherczegségre általtétetetik.

72-ik Tzikkely.

Azok a' terhek és köteleztetések, mellyek a' Francia Országtól elszakasztott tartományokon megmaradnak.

A' midőn Eő Felsége a' Belgiomi Király a' 66, és 68 Tzikkelyben megnevezett országokat, a' fő fejedelmi hatalma alá veszi, egyszersmind azon terheket és köteleztetések is magára vállalja, mellyek a' Párisi békeségben 1814-ben, Majus 30-ik napján a' Francia országtól elszakasztott tartományokra nézve kiköttettek vala.

73-dik Tzikkely.

A' Belgiomi Tartományok egyesítettése.

Minekutánna Eő Felsége a' Belgiomi Király 1814. esztendőben, Julius 21-dik napján azon 8 Tzikkelyeket, mellyek a' Belgiomi Tartományoknak a' Hollandiai egyesült Tartományokkal való öszvekaptsoltatására nézve, fundamentomúl tétettenek vala, és a' mellyek ezen Traktához toldalékúl hozzá kaptsoltatnak, tehát azon Tzikkelyeknek éppen olyan erejek és fogantosságok legyen, mintha szóról szóra ezen mostani egyezésbe volnának béiktattatva.

Octob. 7-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 342 1/6 forintot Váltótzédulában. Egy Csász. aranyért 16 forintot 10 krt.